

Pyöräliikenteen viitoituksen suunnittelu

Jukka Hopeavuori

5.5.2020

Julkinen

Uudet tieliikennelain (10.8.2018/729) mukaiset pyöräilyn opastusmerkit

(F19 Jalankulun viitta)

F20 Pyöräilyn viitta

F20.1 Pyöräilyn viitta

F20.2 Pyöräilyn viitta

F21 Pyöräilyn suunnistustaulu

F21.1 Pyöräilyn suunnistustaulu

F21.2 Pyöräilyn suunnistustaulu

F22 Pyöräilyn etäisyystaulu

F23 Pyöräilyn paikannimi

Tilapäiset opastusmerkit ovat keltapohjaisia. Niissä oissa on mustat tekstit, reunanauhat ja nuolikuviot.

Viitoituksen perustavoitteet

- **Pyöräliikenneverkon jäsentely**
viitoitus helpottaa tärkeimpien reittien erottumista muusta pyöräliikenteen verkosta
- **Ohjaus edullisimmalle reitille**
pyöräilijä opastetaan edullisinta reittiä kohteeseen
- **Ymmärrettävyys**
viitoituksessa käytetään tieliikennelain mukaisia opastusmerkkejä
- **Havaittavuus**
laatuvaatimuksen mukaiset opastusmerkit sijoitetaan maastossa helposti havaittaviksi
- **Jatkuvuus**
valitun kohteen viitoitus jatkuu katkeamattomana viitoituksen aloituskohdasta perille asti
- **Liikenneturvallisuus**
pyöräilijälle annetaan ajoissa tieto mahdollisesta kääntymisestä
- **Yhdenmukaisuus**
samantyyppisissä tilanteissa käytetään samankaltaisia ratkaisuja, myös opastusmerkkien rakenteissa

Viitoituskohteen määrittäminen

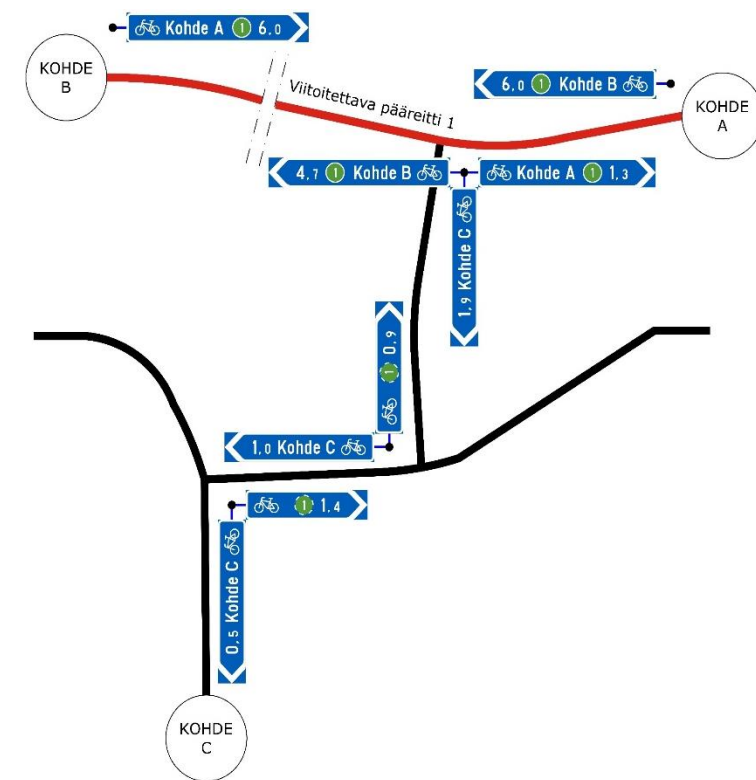
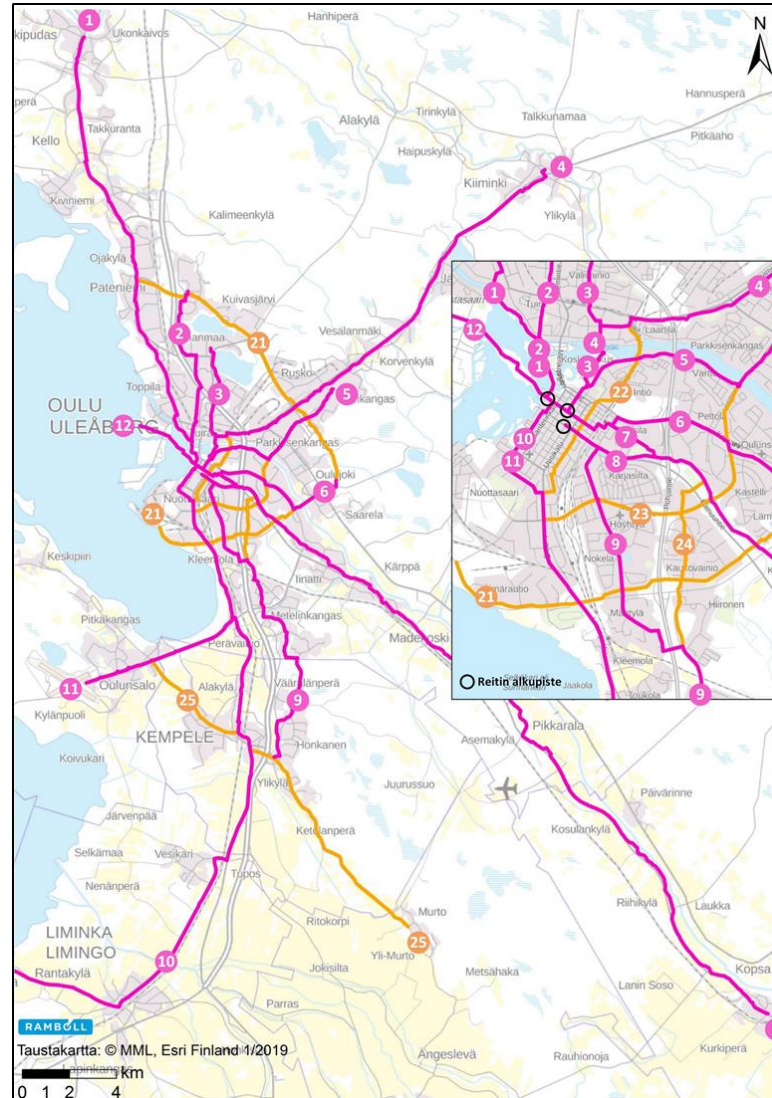
Pyöräliikenteen viitoituskohteet integroituvat yleensä alueen pyöräliikenteen hierarkkiseen verkkoon ja ajalliseen saavutettavuusalueeseen.

Viitoituskohteiksi valitaan yleensä samoja pyöräliikennettä synnyttäviä kohteita, joiden avulla alueen pyöräliikenteen hierarkkinen verkko on määritelty sekä muita yleisesti tunnistettavia kohteita.

- **Kaukokohde** on seudun kaupunkikeskus, kuntakeskus, aluekeskus, kaupungin- tai kunnanosa tai poikkeustilanteessa erityiskohde.
- **Välikohde** on viitoitettavan reitin varrelle jäävä mahdollinen merkittävä solmupiste, joka voi olla kuntakeskus, aluekeskus, kaupungin- tai kunnanosa tai merkittävä erityiskohde. Välikohde on alueellisesti merkittävämpi kuin sitä edeltävä lähi- tai erityiskohteena viitoitettava kohde
- **Lähikohde** on viitoitettavan reitin varrella tai sen läheisyydessä oleva kaukokohteen osa-alue, kaupungin- tai kunnanosa, asuinalue tai muu rajallinen osa-alue.
- **Erityiskohde** on viitoitettavan reitin varrella tai sen läheisyydessä oleva mahdollinen terminaali, tori, liikenteen solmukohta, silta, matkailu- tai aktiviteettikohde, julkinen rakennus tms.
- Viitoituskohteeksi voidaan valita myös **reitti**, esimerkiksi jokin alueellinen reittinumero tai yksilöllinen tunnus.

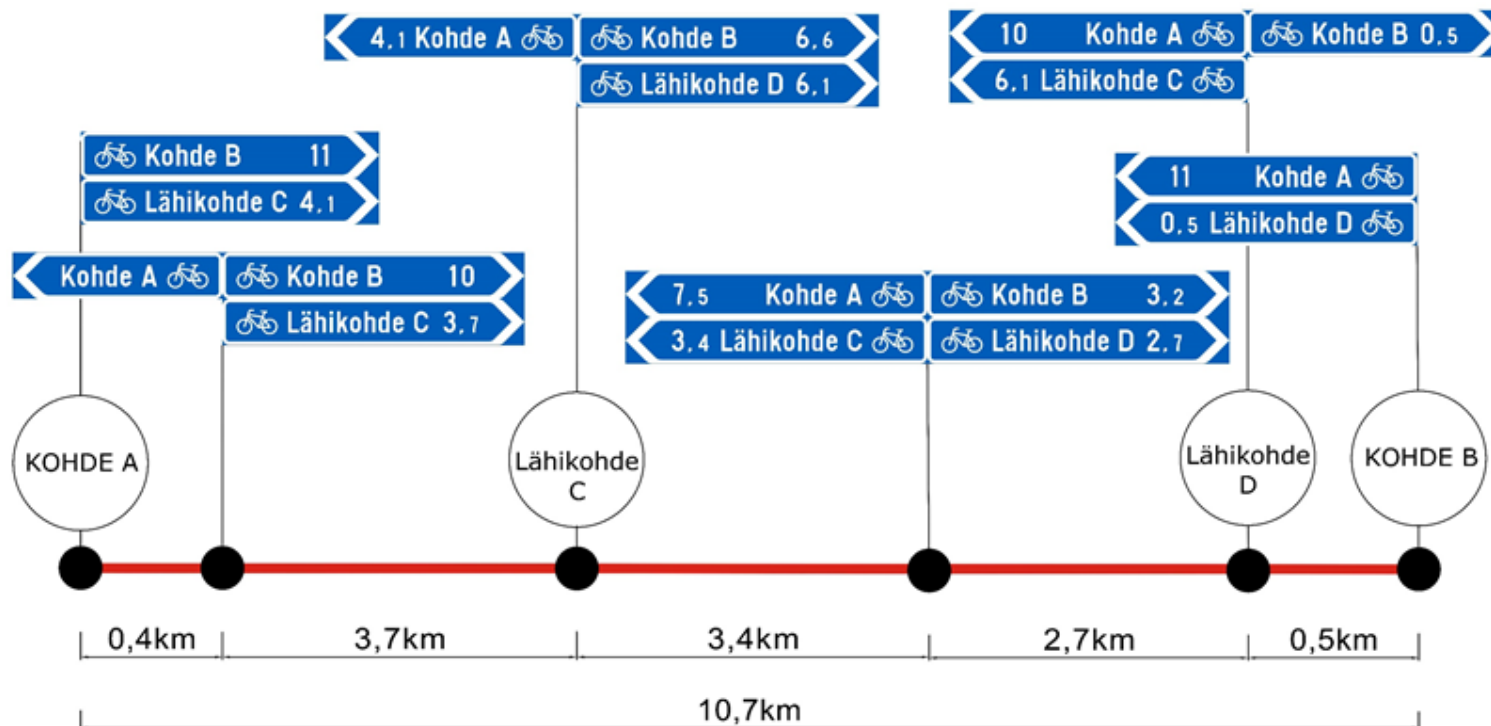
Reittien numerointi- tai tunnusjärjestelmä

- Viitoitettavat reitit muodostetaan yleensä alueelle määritellyistä pyöräliikenteen pääreiteistä.
- Pyöräliikenteen viitoitusta voidaan tehostaa määrittelemällä viitoitettaville reiteille numero tai yksilöllinen tunnus.
- Numerointi- tai tunnusjärjestelmä tulee tehdä alueellisena kokonaisuutena.
- Numerointi- tai tunnusjärjestelmää voidaan hyödyntää vastaavalla tavalla kuin autoliikenteessä toimitaan teiden numeroinnin osalta.

Etäisyys viitoitettavaan kohteeseen

- **0,1 km tarkkuudella**, jos etäisyys kohteeseen on vähintään 0,5 km ja alle 10 km.
- **Kilometrin tarkkuudella**, jos etäisyys kohteeseen on 10 km tai enemmän.
- **Ei yleensä etäisyyttä**, jos matka kohteeseen on alle 0,5 km.
- Suurikokoisella alueella voidaan etäisyys jättää pois kauempaa kuin 0,5 km, jos alueen maankäyttö on tiheää ja etäisyys nollapisteeseen on suuri.
- Poikkeuksena on pyöräilyn etäisyystaulu, jossa esitetään aina etäisyys kohteeseen.

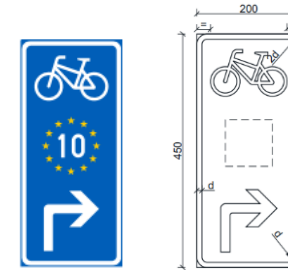
Asennuksessa huomioon otettavia asioita

- Pyöräilyn viitat asennetaan riittävän korkealla havaittavuuden ja ilkeivallan eston vuoksi. Pystytyspylväessä viittaryhmän alimman merkin alareunan korkeuden tulee olla vähintään 2,2 m, mutta se voi olla jopa 3,2 m.
- Samaan suuntaan osoittavien viittojen leveydet tasataan leveimmän viitan mukaan ja ne voidaan toteuttaa samalle alumiinilevyille, mikä jäykistää opastusmerkin rakennetta ja voi alentaa toteutuskustannuksia.
- Pyöräilyn suunnistustaulun, etäisyystaulun ja paikannimen alareunan korkeus on vähintään 2,2 m pyörätien tai kadun pinnasta.
- Pyöräilyn opastusmerkit asennetaan riittävän jäykän rakenteen saavuttamiseksi yleensä vähintään kahdella pylväällä.

Tekstikoko

- Pyöräilyn opastusmerkkien normaali tekstikoko on 60 mm.
- Tekstikokoa 45 mm tekstikokoa silloin, kun merkille on vaikea löytää katu ympäristöstä tilaa.
- Samassa solmupisteessä kaikkien merkkien tekstikoko tulee olla sama.
- 45 mm tekstikoko ei välttämättä tee opastusmerkistä kovin paljon pienempää 60 tekstikokoon tai normaaliin vakioliikennemerkkiin verrattuna.

TEKSTIKOKO: 45 mm
PINTA-ALA: 0.38 m²
630

TEKSTIKOKO: 60 mm
PINTA-ALA: 0.67 m²
840

TEKSTIKOKO: 45 mm
PINTA-ALA: 0.14 m²

TEKSTIKOKO: 60 mm
PINTA-ALA: 0.24 m²

Tunnukset

Pyöräilyn opastusmerkeissä voidaan käyttää tieliikennelain mukaisia tunnuksia sekä reittien numeroita ja muita yksilöllisesti määriteltyjä tunnuksia.

- Tunnukset esitetään vasemmalta oikealle yleensä ennen alueella käytössä olevia reitin numeroita.
- Tunnukset esitetään loogisesti kaikissa merkeissä samassa järjestyksessä. Keskustatunnus esitetään heti viitoitettavan kohteen jälkeen ja ensiaputunnus esitetään keskustatunnusta lukuun ottamatta ennen muita tunnuksia. Tieliikennelain mukaiset tunnuksot esitetään liikennemerkkien numerojärjestyksessä.
- Alueella käytössä olevat reittien numerot esitetään numerojärjestyksessä pienimmästä alkaen.
- Katkokehyksellä olevat reittien numerot esitetään ehjällä kehyksellä esitettävien numeroiden jälkeen numerojärjestyksessä pienimmästä alkaen.
- EuroVelo-reitin numerot esitetään viimeisenä numerojärjestyksessä pienimmästä alkaen.

Lisätietoja

Liikenteen ohjauksen asiantuntija

Jukka Hopeavuori, Väylävirasto

M 029 534 3047

jukka.hopeavuori@vayla.fi

Yksikön päällikkö

Reijo Vaarala, Ramboll Finland Oy

M 040 716 0769

reijo.vaarala@ramboll.fi

VÄYLÄ